Lieta Nr. C29 3755 17
Lietas arhīva Nr. C-3755-17/5

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2017.gada 30.maijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese Sanita Rūtenberga rakstveida procesā Lomonosova ielā 10, Rīgā, izskatīja civillietu **akciju sabiedrības "Norvik Banka"** maza apmēra prasībā pret **/pers. A/** par naudas piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2017.gada 13.martā saņemts akciju sabiedrības "Norvik Banka" (turpmāk - prasītājs) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētājs) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka galvenais parāds ir 230,65 EUR. Galvenā parāda aprēķins: pēc 28.12.2012. aizdevuma līguma Nr.PTKR010177; noligtie vai likumiskie procenti 41,97 EUR par periodu no 15.01.2016.-02.03.2017.; līgumsods 23,07 EUR. Kopējā prasības summa: 295,69 EUR. Tiesas izdevumi: valsts nodeva 71,14 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,30 EUR.

Apstākļi, kas pamato prasību un pierādījumi: 2012.gada 28.decembrī, veicot atbildētāja iepriekšējo parāda saistību pārstrukturēšanu, starp pusēm noslēgts Aizdevuma līgums Nr.PTKR010177 (turpmāk - līgums) un atbildētājam tika piešķirts aizdevums 641,62 EUR (450,93 LVL) apmērā, atbildētāja saistību pilnīgai izpildei pret prasītāju. Saskaņā ar līguma 1.3.punktu gada procentu likme tika noteikta 24.00%, bet aizdevuma atmaksas termiņš tika noteikts 2016.gada 15.decembris. Saskaņā ar Līguma maksājumu grafiku atbildētājam bija jāveic maksājumi līdz katra mēneša 15.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētāja kontā ir pietiekošs naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai. Saskaņā ar līguma 3.1.punktu, par katru līgumā norādītās saistības izpildes kavējuma dienu atbildētājs maksā prasītājam līgumsodu 0,15% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas, ja nokavējums saistīts ar neiespējamību veikt naudas līdzekļu norakstīšanu no norēķinu konta naudas trūkuma vai citu prasītāja neatkarīgu apstākļu dēļ. Atbildētājs nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības. Pēdējais maksājums daļējai parādsaistību dzēšanai saņemts 2016.gada 30.jūnijā 25 EUR apmērā.

Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1757.pants noteic, ka nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Saskaņā ar līguma 1.3. punktu par kredīta izmantošanu atbildētājam jāmaksā prasītājam procentus pēc likmes 24.00% gadā no faktiski izmantojamās summas, vadoties no faktiskā dienu skaita mēnesī un pieņemot, ka gadā ir 360 dienas. Savukārt, saskaņā līguma 4.punktu līgums stājas spējā pēc tā parakstīšanas un ir spēkā līdz atbildētāja saistību pilnīgai izpildei. Apstāklis, ka 2016.gada 15.decembrī iestājies kredīta atmaksas termiņš, nemaina faktu, ka Aizdevuma līgums nav izpildīts, tas nav vienpusēji izbeigts un kredīta lietošanas procentu samaksas saistība nav izbeigusies nevienā no Civillikumā noteiktajiem saistību izbeigšanās veidiem. Tādējādi starp pusēm joprojām pastāv tiesiskās attiecības, kas izriet no Aizdevuma līguma, un nav zudis līgumiskais pamats pielīgto kapitāla lietošanas procentu piedziņai pēc kredīta atmaksas termiņa iestāšanās. Aizdevuma līgumā noteiktais kredīta beigu termiņš nav uzskatāms par līguma spēkā esamības termiņu, pēc kura beigām līgums vairs nebūtu spēkā, bet gan tas uzskatāms par laika periodu, kurā aizņēmējam bija pienākums atmaksāt aizdevumu pilnā apmērā. Konkrētajā gadījumā atbildētājs pēc minētā termiņa turpina lietot prasītājas kapitālu, savukārt prasītājam ir no Aizdevuma līguma izrietošās tiesības saņemt no atbildētāja līgumiskos procentus par kapitāla lietošanu līdz prasības celšanas (parāda aprēķina sagatavošanas) dienai.

Prasītājs 2016.gada 28.oktobrī nosūtījis atbildētājam pirmstiesas brīdinājumu, aicinot līdz 2016.gada 13.novembrim labprātīgi izpildīt kavētās saistības, ko atbildētājs saskaņā ar līgumu nav izpildījis.

Savukārt, ņemot vērā, ka līdz brīdim, kad iespējamais spriedums par parāda piedziņu tiks izpildīts, paies noteikts laiks, prasītājs uzskata, ka viņam ir tiesības atbilstoši Civillikuma 1759.pantam saņemt likumiskos procentus no faktiski neatmaksātās aizdevuma summas, t.i., 6% gadā, par laiku no sprieduma pieņemšanas dienas līdz sprieduma izpildei. Strīda risināšanā starp pusēm netika izmantota mediācija un prasītājs nepiekrīt izmantot mediāciju turpmākajā izskatīšanā.

Prasība pamatota: ar Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717., 1720.panta 2.punktu, 1753., 1756., 1757., 1759.panta 1.punktu, 1762.panta 1.punktu, 1764., 1765.panta pirmo daļu, 1811., 1934., 1943. un 1946.panta pirmo daļu, Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 195.pantu. Prasītājs lūdz tiesu: piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam no līguma izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības - pamatparādu 230,65 EUR, līgumiskos procentus 41,97 EUR un līgumsodu 23,07 EUR, kopā piedzenot 295,69 EUR, noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus – 6% gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas, kā arī piedzīt visus tiesāšanas izdevumus.

Prasītājs prasības pieteikumā norādījis, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

2015.gada 23.jūlijā atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un dots termiņš iesniegt paskaidrojumus par celto prasību. (lietas 22.lapa)

Atbildētājs paskaidrojuma veidlapu, līdz sprieduma taisīšanai lietā, tiesā nav iesniedzis.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesnese noteica civillietas izskatīšanu rakstveida procesā.

2015.gada 28.oktobrī lietas dalībniekiem paziņots par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā, kā arī paziņots datums, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. (lietas 23.lapa)

Tiesa konstatē, ka atbildētājam tiesas sūtījumi nosūtīti uz viņa deklarēto dzīvesvietu (Civilprocesa likuma 56.^{1}pants) un paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā (Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otrā daļa).

M o t ī v u d a ļ a

Iepazinusies ar prasības pieteikumu un lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem un izvērtējusi visu kopumā, **tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.**

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu, *tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.*

Lietā nodibināts, ka 2012.gada 28.decembrī starp pusēm noslēgts Aizdevuma līgums Nr.PTKR010177 par to, ka prasītājs atbildētājam izsniedza aizdevumu 641,62 EUR (450,93 LVL) apmērā ar procentu likmi 24,00 % gadā un atmaksas termiņu – 2016.gada 15.decembris. (lietas 13.-14.lapa). Aizdevuma izmaksu apliecina konta izraksts. (lietas 15.lapa)

Atbildētājs nav apstrīdējis augstāk minētā Aizdevuma līguma spēkā esamību, un tiesai nav iesniegti pierādījumi, ka minētais līgums būtu atcelts, izbeigts vai atzīts par spēkā neesošu, tādēļ tiesa secina, ka tas ir spēkā un ir saistošs abām pusēm.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu, *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.* Civillikuma 1943.pants nosaka, ka *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.*

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu*, savukārt Civillikuma 1757.pantā noteikts, ka *nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs*. Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu, *procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.*

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu *procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā; ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.*

Aizdevuma līgumā puses vienojušās par galīgo aizdevuma atmaksas termiņu līdz 2016.gada 15.decembrim. Savukārt līguma 4.punktā noteikts, ka līgums ir spēkā līdz aizņēmēja saistību pilnīgai izpildei.

Prasītājs norādījis, ka atbildētājs neizpildīja pilnībā savas no Aizdevuma līguma izrietošās saistības, proti, neveica maksājumus aizdevuma atmaksai. Atbildētājs šo prasītāja norādīto faktu nav apstrīdējis un nav iesniedzis tiesai pierādījumus, ka būtu nodrošinājis savā kontā pietiekošu summu līgumā paredzēto maksājumu veikšanai vai ka būtu veicis maksājumus savu saistību izpildei atbilstoši līgumā un maksājumu grafikā noteiktajam. Pie šādiem apstākļiem tiesa secina, ka prasītājs ir tiesīgs pieprasīt no atbildētāja aizdevuma atmaksu un pārējo līgumā norunāto summu samaksu.

Saskaņā ar prasības pieteikumā norādīto un parāda summas aprēķina redzams, ka atbildētājs ir veicis maksājumus kopsummā samaksājot 740,28 EUR, taču saistības pilnībā nav izpildījis un neatmaksātais galvenais parāds ir 230,65 EUR, bet nesamaksātie līgumiskie procenti 41,97 EUR par periodu no 2016.gada 15.janvāra līdz 2017.gada 2.martam. (lietas 16.-18.lapa)

Aizdevuma līgumā puses vienojušās par procentu likmi 24% gadā. Tā kā tiesai netika iesniegti pierādījumi par aizdevuma summas atmaksu, tiesa atzīst, ka prasītājs pamatoti un atbilstoši līgumā norunātajam aprēķinājis līgumiskos procentus par laiku līdz 2017.gada 2.martam, jo līguma 4.punktā noteikts, ka līgums ir spēkā līdz aizņēmēja saistību pilnīgai izpildei. Ņemot vērā, ka atbildētājs nav pilnībā izpildījis savas saistības, ko uzņēmās ar līgumu, un turpina lietot svešu naudu, tiesa atzīst, ka atbildētājam ir pienākums maksāt prasītājam pielīgtos procentus par visu laiku, kādu viņš lietojis aizdevumu.

Civillikuma 1716.pants nosaka, ka *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā. Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.*

Civillikuma 1717.pants nosaka, ka *līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.*

Kā secināms no noslēgtā līguma 3.1.punkta, tad puses ir vienojušās par to, ka atbildētāja pienākums ir maksāt līgumsodu par saistību izpildes kavējuma dienu 0,15% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas.

Savukārt, par maksājuma kavējumiem prasītājs ir aprēķinājis un lūdz piedzīt līgumsodu 23,07 EUR.

Vērtējot apstākļus, atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likumam, secināms, ka atbildētāja, kā patērētāja, tiesības nav nepamatoti ierobežotas, - līgumsods aprēķināts par saistību izpildes kavējumu un ir samērīgs ar kredīta pamatsummu un kavējuma laiku, kā arī tā apmērs nepārsniedz 10% no galvenā parāda summas. Savukārt procenti par kredīta izmantošanu aprēķināti atbilstoši līguma noteikumiem.

Civillikuma 1838.pants nosaka - *ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.* Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, *pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.*

Tiesa atzīst, ka lietā nav gūti pierādījumi tam, ka atbildētājs būtu izteicis iebildumus pret prasību un izpildījis saistības, prasībā norādītā parāda esamība ir pierādīta, līdz ar to no atbildētāja piedzenams galvenais parāds 230,65 EUR, nolīgtie procenti 41,97 EUR par periodu no 2016.gada 15.janvāra līdz 2017.gada 2.martam un līgumsods par maksājuma kavējumiem 23,07 EUR, kopsummā 295,69 EUR.

Prasītājs lūdza atzīt tam tiesības par laiku no sprieduma pieņemšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus – 6% gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru*. Līdz ar to prasītājam nosakāmas tiesības saņemt likumiskos procentus par laiku no sprieduma pieņemšanas dienas līdz sprieduma izpildei 6% gadā (Civillikuma 1765.pants) no neatmaksātās galvenā parāda summas. Procentu pieaugums, iestājoties Civillikuma 1763.pantā norādītajiem apstākļiem, apstājas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.*

Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami prasītāja samaksātie tiesāšanās izdevumi – valsts nodeva 71,14 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,30 EUR, kopsummā 74,44 EUR.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei. Minētais termiņš skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 39., 41.panta pirmo daļu, 97., 190., 192.,193., 195., 204.^{1}, 250.^{25}, 250.^{27}, 415., 440.^{2} un 440.^{3}pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai "Norvik Banka", reģistrācijas Nr.40003072918, galveno parādu 230,65 EUR, nolīgtos procentus 41,97 EUR par periodu no 2016.gada 15.janvāra līdz 2017.gada 2.martam, līgumsodu par maksājumu kavējumu 23,07 EUR, kā arī tiesāšanās izdevumus 74,44 EUR, kopsummā 370,13 EUR (trīs simti septiņdesmit *euro* 13 centi), kas iemaksājami AS "Norvik Banka", SWIFT: LATB LV22; saistības pēc līguma Nr.PTKR010177, konts: LV47 LATB 0000 0PAT EREU R.

Atzīt akciju sabiedrības "Norvik Banka" tiesības saņemt no /pers. A/ likumiskos nokavējuma sešus procentus gadā no nesamaksātās galvenā parāda summas par laiku no sprieduma pasludināšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Noteikt /pers, A/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas 2017.gada 30.maija Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese Sanita Rūtenberga